

REFERENTIE No.:

6466

INFORMATIEKOPIE:

z
dbi, -/pl
doa, -/op
dio, -/pz
dwh
dvv

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 19

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

VERZONDEN CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

22 augustus 1957

AFKOMSTIG VAN:

min. v. b.z.

Dir./Afd.: doa/op

Visie:

Ag. No:

Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

ja/tvs/me/z/s/m

BESTEMD VOOR: canberra

informatiekopie geseind aan : washington
new york

confidentieel

PARAAF:

verwezen wordt naar uw codebericht nr. 89.

ik verzoek u bij uw afscheidsbezoek, onder verwijzing naar mijn onderhoud met de australische ambassadeur hier ter stede, waarvan u mededeling werd gedaan bij mijn codebericht nr. 35, menzies te sonderen betreffende een gemeenschappelijke dan wel parallelle verklaring, waarbij de regeringen zich uitspreken omtrent de politieke ontwikkeling van het gehele eiland.

zo menzies hiervoor geporteerd zou blijken, zou door u kunnen worden gesuggereerd, dat hij over deze kwestie contact opneemt met minister casey, waarbij het wellicht nuttig kan zijn een regeling te treffen, krachtens welke de heer tange instructies ontvangt deze zaak bij zijn komende bezoek aan den haag ter sprake te brengen. te uwer persoonlijke inlichting moge het volgende dienen.

de ontwikkelingen en uitlatingen van de zijde van australie gedurende de laatste maanden enerzijds en de nog al verschillend genuanceerde reacties op uw sonderingen naar aanleiding van mijn codebericht nr. 35 anderzijds, werpen de vraag op of uw onderscheidene australische gesprekspartners wellicht de kwestie van twee verschillende uitgangspunten benaderen, dan wel dat zij deze vermengen, te weten :

- a) de gedurende het bezoek van minister kernkamp en mij geregelde doch in de praktijk blijkbaar niet bevredigend werkende t e c h n i s c h e samenwerking op nieuw-guinea. de wenselijkheid deze te intensiveren - al dan niet gepaard gaande met het afgeven van statements - werd onder meer in informele gesprekken ten tijde van de zpc-herzieningsconferentie, zoals u bekend is, door plimsoll en zijn medewerkers verschillende malen ter tafel gebracht, zij het met de uitgesproken indirecte p o l i t i e k e implicatie dat "de samenwerking tussen de beide delen van nieuw-guinea zo natuurlijk moet worden dat een ieder haar als v a n z e l f s p r e k e n d aanvoelt".

1026 24712b - 56 - 1

-2-

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met v naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No: 6466

Rubricering: confidentieel

b) een gezamenlijke of parallelle verklaring omtrent de toekomstige politieke ontwikkeling van het gehele eiland.

ofschoon wij er generlei bezwaar tegen hebben om indien gewenst omtrent de sub a) bedoelde samenwerking tussen nederland en australie op nieuw-guinea, van gedachten te wisselen en eventueel hierover een verklaring uit te geven, sprak ik met mcclure smith, zoals uit mijn codebericht nr. 35 bleek, over een verklaring als bedoeld onder sub b).

uit uw schrijven van 19 juni nr. 439 inzake het bezoek van minister staf blijkt, dat ook de secretaris-generaal van external affairs in deze richting dacht, toen hij de vraag stelde 'of het wenselijk zou zijn een politieke verklaring uit te geven inzake de doelstelling van de nederlands-australische samenwerking aangaande nieuw-guinea, die toch moet leiden tot een federatie van beide gebieden of iets dergelijks' (ik moge verwijzen naar pagina 4 van bovengenoemde brief).

ik ben mij er van bewust dat een statement over de toekomstige politieke ontwikkeling van nieuw-guinea, waaraan voor beide landen implicaties van binnen- en buitenlandse politieke aard verbonden zijn, onvermijdelijkerwijs globaal zal moeten zijn. ofschoon in bedoelde verklaring wel over het zelfbeschikkingsrecht van de papua's zal moeten worden gerept, zal het stellen van een termijn betreffende de honorering van het beginsel van zelfbeschikkingsrecht daarin onvermeld moeten blijven.

het komt mij nuttig voor dat de diverse aspecten van deze kwestie met de heer tange tijdens zijn bezoek alhier worden besproken.

Luns 37.9